

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
Comitet de redacție.

Atelierete tipografiei „Astra” TE. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA

1838

GHLBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 300 Autorități și Societăți lei 60
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 27

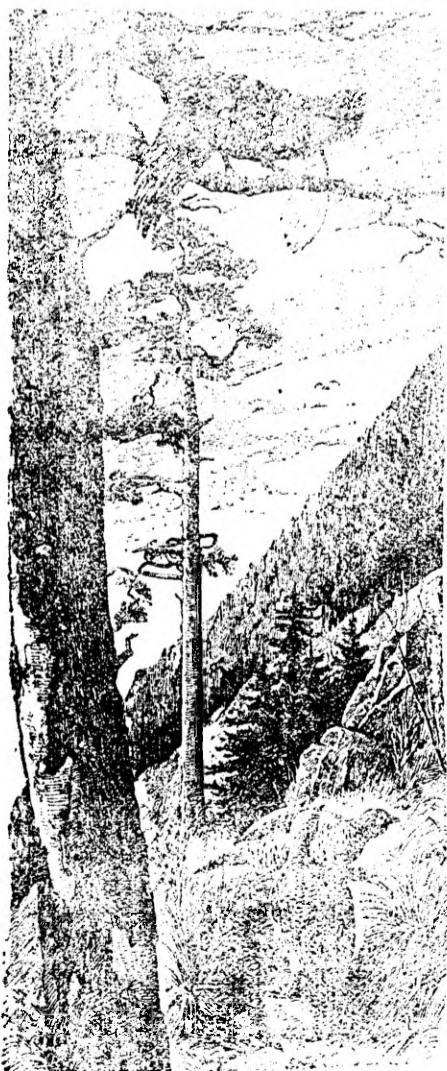
Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

Miercuri 7 Aprilie 1943

Anul 106

Cocoș de munte
din părțile Rodnei

Națiune viguroasă

de Gh. Dragoș

În înțeles moral, în înțelesul generozității sufletești, adică din punct de vedere calitativ suntem o națiune mare. În sens numeric, însă, nu suntem o națiune mare, dar nici mică după cum se afirmă în mod eronat, ci una mijocie, fiindcă numărul elementelor aparținătoare neamului românesc apropie cifra de douăzeci milioane.

Suntem o stâncă de 20 milioane. Dacă vânturile și valurile, pe care a trebuit să le înfruntăm timp de două milenii nu numai pentru conservarea noastră ci și pentru salvarea altora, nu ar fi măcinat din marginile stâncii naționale, de sigur că, astăzi eram o națiune cel puțin de cinci ori douăzeci de milioane.

Fiindcă, atunci când Estul sălbatic și Nord-Estul întunecat au început să-și năpustească lava pustiitoare asupra Europei, strămoșii noștri Geto-Daci stăpâneau întregul și vastul teritoriu dintre Mările Egee, Neagră, Adriatică și extremitatea de Nord a bătrânilor Carpați.

Acesta era spațiul etnic și vital al străbunilor noștri.

Și, totuși, noi cei de astăzi, deși avem temelii străvechi înfipte în pământul geto-dacic, nu manifestăm niciodată orgoliul bolnăvicios al altora de a ne adăpa caii în ape străine, și nici nu practicăm politica unui imperialism imoral. Nu! Fiindcă națiunea română a fost caracterizată întotdeauna printr-un echilibru mintal și sufletec sănătos.

Că suntem numai 20 de milioane?! Este un miracol dacă am rămas și atâția! Să fi îndurat alte neamuri câte am îndurat noi, de sigur că acele neamuri ar fi dispărut de mult.

Dacă totuși am rezistat și dacă totuși existăm în număr atât de mare, faptul se datorește constituției viguroase a națiunii române.

Numai astfel ne putem explica, de ce alte neamuri, mai ocrotite de soartă ca noi, nu au reușit nici să ne ajungă, nici să ne depășească din punct de vedere numeric, deși au recurs neconținut la nesățioasă absorbire forțată de elemente etnice străine lor.

Dar, dacă în trecut, — în ciuda lipsei de libertate și a sărăciei materiale în care am fost nevoiți a trăi, — ne-am evidențiat cu încăpăținare hotărârea de a exista, în viitorul ce se va clădi pe libertatea și prosperitatea economică națională, trebuie să ne relieșăm și mai puternic această hotărâre.

Să nu uităm că, totalul nașterilor anuale la Români se ridică în mediu la numărul de 600.000, adică cca 33 nașteri la 1000 de locuitori, ceea ce reprezintă un coeficient de natalitate apreciabil. Să nu uităm totodată, că din totalul copiilor născuți mor până la vârsta de 5 ani cam 33%, ceea ce reprezintă un fenomen îngrijorător, mai cu seamă că acest fenomen se manifestează mai accentuat tocmai în mediul rural, unde se găsește rezervorul nostru de energie națională.

Situația descrisă mai sus nu trebuie, însă, să ne îngrijoreze prea mult, fiindcă mortalitatea infantilă mai sporită la țară nu se datorește unei slăbiri a vigoarei elementului nostru țărănesc, ci unor condițiuni economice-sociale nefavorabile. Iar acestea se pot îndrepta și trebuie să se îndrepteze, printr-o politică economică și socială bazată nu pe criterii artificiale ca în trecut, ci pe criterii naturale, în conformitate cu interesele unei țări având o structură social-economică agrară.

Trebuie să facem toate stăruirile în vederea reducerii la maximum a mortalității infantile, pentru a realiza un

Continuare în pag. 3-a col. 2-3 sus

Statornicie

de I. Bozdog

Una dintre cele mai frumoase trăsături sufletești ale individului și neamurilor alese este statornicia în cele bune și urmărirea cu încredere a unui ideal, oricâte și oricât de mari ar fi greutatețile ce i se pun împotriva.

Uneori sunt zeflemizați și luați în batjocură atari oameni, care își urmează cu seninătate firul destinului, tocmai de către cei ce le pun piedeci în drumul greu, și care duc traiu de huzur, stors din greutatețile semănate în calea altora, sau care, prin viclenia ocolesc greutatețile și profită de toate împrejurările favorabile, rostogolind tot greul în calea altora.

Neamul nostru n'a fost un diemierdat al sorții și rar a strabătut căi lipsite de piedeci, și totuși s'a menținut și se menține ca cel mai sănătos și unitar popor pe locul zămislirii sale înfruntând urgia veacurilor și răutatea oamenilor prin statornicia sa.

Născut, crescut și legat de colțul de pământ pe care soarta l-a menit să trăiască, el nu s'a îngrozit de nicio încercare venită asupra sa, ci l-a stat împotriva cu bărbăție și încredere.

Viforul veacurilor l-a constrâns adeseori să dea piept cu relele. A fost sdrențuit și sfârticat de ele, iar când puterile îi erau sleite, s'a retras în adăpostul munților, de care a rămas și mai înțeleștat, așteptând potolirea valurilor, după care s'a coborât și întins spre vâdurile părăsite un timp și și-a continuat vieața trudnică, așteptând sosirea zilelor mai bune și mai drepte pentru el.

Puhoalele barbare care s'au scurs peste noi și din care unele au lăsat urme de noroiu și pustiiri sufletești în ființa noastră, Neamul le-a privit prin prismă menirii sale seculare pe acest pământ și le-a fixat rostul trecător în scânteia geniului său: *Apa trece, pietrele rămân.*

În fața acestei atât de scump plă-

— Continuare în pag. 3 —

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

Balada „Regele din Tule” la Români

O probă de maturitate literară: Tălmăcirea
lui G. Murnu

de Ion Gherghel

III

Graiul simplu, turnat în strofa scurtă, deci nepretențioasă în aparență, a acestei balade a atras — după cum am văzut din cele precedente — pe numeroși interpreți români.

A mai rămas să dăm socoteală despre tălmăcirile românești, publicate în ultimii douăzeci de ani, prin reviste,

ziare și antologii.

În „Adevărul Literar și Artistic”, din 1925 apăruse încercarea lui Ion Sân-Georgiu. După un deceniu și-o retipărește în antologia „Lirica lui Goethe”, supunându-și textul inițial unei temeinice revizuirii, dovadă că însuși autorul traducerii își dădu seama de neajunsurile interpretării sale. Abia o singură

strofă rămâne nemodificată; în toate celelalte se schimbă expresii și se fac inversiuni sau adausuri. Grijă principală a traducătorului este eliminarea greșelilor de ritm din prima versiune. Nu isbutește însă pretutindeni. Totuși prin cizelarea unor asperități stilistice din prima redactare I. Sân-Georgiu ridică lucrarea sa la un nivel literar ceva mai înalt, fără să ajungă însă în rândul acelor produse poetice în arta tălmăcirii ce figurează, cu cinste, într-o antologie.

Astfel singura traducere românească a craiului din Tule, — pe deplin îndreptățită să vadă lumina tiparului într'un volum, — o datorăm consacratului tălmăcitor George Murnu. În „Propilee Literare” apăruse mai întâi această probă de maturitate literară, la 1927. Păstrând același text, e retipărită, la sfârșitul aceluiași an, în „Ritmul Vremii”. Când și-o retipărește în volumul „Poeme străine” — la 1928 — introduce și acest iscusit tălmăcitor câteva modificări, care nu schimbă

INSTANTANEE

Păharul cu bere

Despre prințul de Wales, care pentru o dragoste a renunțat la coroana Angliei, și-a preferat să trăiască lipsit de privilegiile ce ți-le oferă tronul, ca simplu muritor, — despre el se povestesc cele mai multe anecdote.

Fostul moștenitor al tronului Marii Britanii simțea o nespasă plăcere de-a călători incognito ca să cunoască de aproape nevoile poporului. Dar și atunci când nu împrumuta înfățișarea unui cetățean de rând, prințul englez cobora cu drag în păturile cele de jos întinzând mâna până și celui mai umil supus al țării. Pentru aceasta era el și foarte simpatizat de cetățenii care nădăjduiau să se adune odată în jurul scepturului său.

Intr'un rând, fostul moștenitor de tron a vizitat orașul Birma și cu acest prilej a asistat la un dîneu aranjat în cinstea sa. Prințul și-a exprimat atunci dorința ca fiecare membru din orchestra primei garde scoțiene ce staționa acolo să primească câte un pahar cu vin, pentru ca să poată închina cu el. Soldații muzicanți au preferat bere și atunci prințul de Wales comandă o cantitate mai mare de bere. Când se turnă însă bere în pahare observă că nu-i de ajuns și că unul trebuia să rămână gol, paharul unui anumit Frederic Deacon. Auzind moștenitorul tronului despre aceasta și-a exprimat regretul promițând că Deacon va primi paharul de bere cu cel dintâi prilej când îl va întâlni.

Trecură ani de atunci și prințul nu se mai abătuă prin Birma. Întâmplarea făcu totuși ca odată să viziteze azilul și spitalul de boli incurabile din Streat-ham și află atunci dela secretarul azilului că același Deacon, căruia prințul de Wales îi datora și acum un pahar de bere, era în azil acolo angajat ca îngrijitor. Prințul îl chemă numai decît la sine. Deacon veni dar, spre mirarea prințului, nu pomeni nimic de berea făgăduită, ceea ce îl indemnă pe moștenitorul de tron să creadă, că omul sau și-a uitat sau nu îndrăznește să aducă vorba. De aceea, la plecarea, dete ordin secretarului să i se aducă lui Deacon un pahar cu bere. Acela, care urma să-l primească, auzind ordinul, zise spre marea mirare a prințului: „Imi pare rău Alteță, dar ați venit prea târziu. Eu sunt acum abstinent”.

Ecat. Pitiș

Cronică literară

Andrei Rădulescu:

Mihail Kogălniceanu

Analele Academiei Române. Memoriile secției istorice. Seria III, Tomul XXIV, mem. II. București 1942

de Aurel Marin

D-l Andrei Rădulescu, care ocupă, la Academia Română, locul lui Mihail Kogălniceanu, face, la 50 ani dela data când a murit marele patriot moldovean, o comunicare academică asupra vieții și activității acestui precursor.

E vorba, după cum ni se precizează dela început, de o *schită biografică* pentru care d-l A. Rădulescu dă această judicioasă și simplă caracterizare: ... „reamintindu-mi momentele mai însemnate, aducând câteva completări și judecăți asupra unor părți și căutând să prezint în chip cât mai just valoarea personalității lui precum și contribuția pentru propășirea poporului român.

Dintr'o familie de răzeși, Kogălniceanu este născut la 6 Septembrie 1817. Intre strămoșii săi se află și un Enachi Kogălniceanu, căruia, în *Cronica României*, i se atribuie o cronică. După ce învătă mai întâi în casa părintească, primește învățături dela călugărul maramureșan Gherman Vida; merge apoi la institutul Cuenim, după aceea la Institutul dela Miroslava.

Pentru limba franceză e proclamat laureat și încununat cu frunză de stejar, pe câtă vreme cu matematica o ducea greu.

Imprejurările îi permit acestui dotat tânăr să participe la unele evenimente epocale.

Avea numai 17 ani când e trimis la Galați ca membru al unei deputațiuni de boieri bătrâni și tineri spre a întâmpina pe Mihail Sturza.

Kogălniceanu studiază mai departe la Lunéville, apoi la Berlin.

„La Berlin, între alte cursuri ale Universității, a urmat istoria cu vestitul Ranke, Dreptul Roman cu celebrul Savigny și Dreptul natural cu nu mai puțin cunoscutul Gans”.

Ideile care-l călăuzesc acum sunt: „necesitatea unității politice a națiunilor și a dezvoltării lor organice într'o atmosferă de libertate precum și ridicarea claselor desmoștenite.

Universității germane i se aduce un vibrant elogiu: „Da, Universității din Berlin, a doua mea mamă, exemplului ce mi l-a dat amorul pentru patria germană și pe care l-am găsit în toate păturile societății germane, fie nobilime, fie burghezime, datoresc eu amorul pentru patria română și spiritul liberal, care m'au însuflețit în toate actele vieții mele”. (Kogălniceanu: *Discursul dela Academia Română*).

Pentru cunoașterea noastră în Germania, Mihail Kogălniceanu scrie *Romänische oder walachische Sprache und Literatur* și *Esquisse sur la langue et les moeurs de Çigains*.

Tot în franțuzește a început să publice o *Istorie a Românilor*. (*Histoire de la Valachie, de la Moldavie et des Valaques transdanubiens*).

În 1840 scoate *Arhiva românească*. La 24 Noemvrie 1843 își deschide cursul, ca profesor la *Academia Mihăileană*, cu celebra lecție de istorie națională.

Desfășoară apoi o rodnică activitate juridică. Pleacă din nou în Germania. La înapoiere preocupările istorice nu-l mai părăsesc. În 1845 tipărește tomul II din *Letopisețe*, în 1846 tomul III și tomul I iese abia în 1852.

La 1846 tipărește, în franțuzește, câteva „fragmente din cronicile moldovenești și munteneste”.

E ales apoi deputat în Divanul ad-hoc al Moldovei când susține cu înflăcărare pe unioniști.

Kogălniceanu este la un moment dat și pe lista candidaților la domnie. Cu o superioară înțelegere a situației, a cerut să fie șters de pe listă. Îl susține pe Cuza. E ales Prim Ministru.

Are dreptate d-l Andrei Rădulescu să accentueze: „Cuza n'a greșit în alegere, căci epoca glorioasă a domniei sale a fost aceea când Kogălniceanu a fost Prim Ministru”.

Dar intrigile au făcut ca Kogălniceanu să nu stea mult la putere. El e nevoit să prezinte demisia.

Sub domnia Regelui Carol, Kogălniceanu joacă un rol de prim ordin.

La congresul dela Berlin, atitudinea lui este exemplară: „Chiar când simte că dreapta noastră cauză este pierdută, are încă speranțe. Merge cu Ioan Brătianu înainte Congresului dela Berlin; aci încearcă să obțină schimbări și tot mai crede în izbândă. În fața reprezentanților Europei vorbește cel dintâi, cu toată căldura dar și nefermura indignare a celui care-și vede trupul țării sfâșiat de un aliat. Iar la sfârșitul acelei ședințe a nedreptății când delegații României au fost întrebați de Bismarck dacă mai au ceva de adăugat, Kogălniceanu cu o îndrăzneală puțin diplomatică dar izvorită dintr'un suflet chinuit de nesocotire a dreptății, a cerut voie să depună pe masa Congresului convenția subscrisă de Împăratul tuturor Rușilor și prin care acesta garanta integritatea teritoriului României, convenție satisfăcătoare — în baza imputernicirii imperiale — de către Cancelarul Gorciakof, acum prim reprezentant al acestui împărat la Congres”.

Cu acest gest tragic pentru noi dar învățătură pentru popoarele mici care mai cred în Dreptul internațional și în onoarea popoarelor mici, s'au re-

tras delegații noștri, s'gduiți de durere însă profund convinși că va veni o zi de dreptate”.

Kogălniceanu e numit apoi ministru la Paris. În chestiunea Dunării, își spune cuvântul. Ia parte activ la viața politică a țării. În 1888, după căderea lui Ioan Brătianu, e solicitat să formeze guvernul dar nu găsește colaboratori.

În 1891, la 20 Iunie, se supune, la Paris, unei operații și își dă sfârșitul.

După această dare de seamă asupra furtunoasei vieți de glorie patriotică, d-l Andrei Rădulescu urmărește activitatea ca istoric a lui Kogălniceanu.

Istoric strălucit, gazetar de prim ordin, jurist cunoscut și apreciat, ba chiar și magistrat, orator de anvergură și om politic luminat și îndrăzneț, Kogălniceanu dă pilda unei vieți de muncă neobosită pe altarul patriei.

După ce spulberă, pe rând, inveniurile aduse acestuia, d-l Andrei Rădulescu ne apropie figura omului de toate zilele, așa cum era: generos, vesel, setos de muncă, sculptor de inteligență.

În aceste vremuri de grele încercări, la care este supusă din nou țara noastră, comemorarea lui Mihail Kogălniceanu capătă o îndoită semnificație: aceea a recunoștinții acestui neam față de valorile sale și a încrederii în drepturile sale veșnice de stat independent românesc, unit.

Floare albă de cais

Toată noaptea a cântat
Vântul printre ramuri;
Dimineața am aflat
Două flori pe geamuri.

Floare albă de cais
Ce-a vrut vântul tară,
De te-a rupt și te-a trimis
Să-mi vorbești de vară?

Ște bine c'am rămas
Singular pe lume
Ca un câne de pripas,
Și mai face glume.

Ecat. Pitiș

însă factura generală a valoroasei sale lucrări.

G. Murnu ne-a dăruit așa dar, până astăzi, cea mai frumoasă tălmăcire românească a regelui din Tule. Acest om de înaltă cultură ne-a dat, și prin această probă, un exemplu viu și nepieritor cum trebuie să pătrundă tălmăcitorul în adâncurile înțelesului din model, cum trebuie să-și mlădieze versul, fără să aducă vreo știrbire geniului limbii materne. Iată textul integral al acestei balade în tălmăcirea lui George Murnu:

A fost un rege 'n Tule
Fidel cum altul nu i;
La moarte-i dase o cupă
De aur mândra lui.

Odor de amintire, —
La mese bea cu ea,
Și plâns avea 'n privire
De câteori el bea.

Dar când el fu să moară,
Urmasulul dădu

Orașe, averi și țară,
Paharul însă nu.

La masa lui regală,
Cu soții lângă el,
Sedeau'n străbuna-i sală
Spre mare, în castel;

Acolo sta bătrânul
Și din potir goi
Văpaia cea din urmă
Și'n mare-l usvârli,

Văzu că'n fund de ape
Paharul lui căzu
Și'nchise moi pleoape
Și-un strop nu mai bău.

Aceeași nobilă simplitate, ritm, aceeași reținută durere ca și'n textul original. Fără să vrem, ne vin iarăși în minte cuvintele magistrului: „Dinfire câte balade s'au scris vreodată, poate niciuna nu cuprinde în mai puține rânduri și într'un mai simplu graiu o mai mare tragedie decât Craiul din Tule”.....

În jurul portafivului

George Enescu

Maestrul Enescu e dintre acei artiști a căror personalitate nu se poate desvăli în toată amploarea decât urmașilor, căci valoarea lor depășește cadrul restrâns al unei vieți de om și se integrează în ritmul larg, cadențat de veacuri, al istoriei.

Firește, contemporanii lui — și nu numai cei care au cinstea să-i fie compatrioți — știu că Enescu e un mare violonist, un pianist poate tot atât de mare, un dirijor celebru; și că aceste talente ar fi putut, în măsura în care i-au fost hărăzite, să împingă la celebritate nu un singur om, ci trei. Mai știu că George Enescu e miruit de soartă cu neprețuitul dar de a-și putea revărsa prea plinul sufletului și al gân-

dirii în plămuii sonore turnate în tipare proprii. Dar cine-l poate prinde sub toate aceste aspecte loialtă?

Ochiul gândului e asemeni celui-lalt; cu cât un lucru e mai mare și cu cât îl privește mai de-aproape, cu atât îi deslușește mai puțin întinderea. Așa privim noi la Maestrul Enescu, fără să putem vedea dintr'odată mai mult decât o latură a multelor lui posibilități artistice. Dar și atâta ne e bucurie. Cine l-a ascultat cântând într'una din serile trecute la Brașov, s'a simțit apoi, fără îndoială, mai bogat și poate mai bun de cât era înainte.

Talentul de violonist al lui George Enescu a ajuns de câțiva ani la echilibrul majestuos al unei depline și armonioase desăvârșiri. E ca un fluviu liniștit și puternic ce nu-și mai risipește apele în șerpuiți mărunte sau în ritmuri capricioase. Adăncimea pe care a atins-o și care se poate măsura nu numai în concepția interpretării sau în sobrietatea programelor, dar și în expres-

Industriaşul Gheorghe Bărbulescu

S'a stins încet, la Ploieşti, în vârstă de 79 de ani, ca o făclie ce arde toată viaţa cu aceeaşi intensitate şi împrăştie aceeaşi mireasmă.

Departat de locul copilăriei lui, Dârstele-Braşovului, pe care nu l-a uitat niciodată, a strâns ca o albină rod bogat prin munca lui onestă.

Dacă în viaţa aceasta cel mai bun mijloc de educaţie este exemplul, atunci regretul nostru este mult mai mare prin dispariţia vrednicului om Gh. Bărbulescu.

Sufletele mari nu sunt mulţumite cu fapte mici. Astfel de oameni, prin cugetarea şi simţirea lor aleasă vor fapte mari care să fie ca nişte stele călăuzitoare pentru ceilalţi oameni.

Asemenea meşterului Manole a jertfit din fiinţa lui scumpă pentru a aduce mângâiere celor după el.

În industria lemnului, căreia i-a sacrificat toată viaţa, Gh. Bărbulescu a dovedit pe deplin că, din munca şi cinstea fiecărui Român se formează fericirea ţării.

Ostaş al convingerii şi al muncii şi-a dedicat viaţa unei vrednicii pentru fericirea neamului.

Spirit larg, înţelegător, lipsit de orice patimă, a respectat pe fiecare aşa cum cu sfinţenie şi-a respectat legea sa până la moarte. N'a uitat nici biserică strămoşească pe care a cinstit-o şi care l-a aşezat între binefăcătorii ei. A fost un om care a trăit şi pentru cer. De aceea amintirea lui e frumoasă şi atrăgătoare. Pe el l-a cules Domnul, în vârstă de patriarh, pentru a-şi împodobi cerul cu aleşii Lui.

În faţa ţărâneli proaspete, care acopere rămăşiţele pământestei celui ce a fost Gheorghe Bărbulescu, genunchiul nostru se pleacă smerit, iar din tainţele sufletului tănesc veşnicile cuvinte: Fie-i amintirea în veci binecuvântată.

Pr. Nic. Bărsan

Parastas

Implinindu-se 40 de ani dela moartea părinţilor şi 40 de zile dela moartea fratelui iubit Traian, invităm rude, prietini şi cunoscuţi pentru sâmbătă 10 Aprilie 1943 la parastasul ce se va oficia în capela din Groaveri ora 11,30.

Fraţii Suci-Sibianu

sia de iremediabilă tristeţe aşternută dela o vreme pe chipul Maestrului ca o cenuşă a intensei lui arderi sufleteşti, e mai de preţ decât cele mai scilpitoare şi mai savante jocuri ale virtuozismului tehnic.

Maestrul Enescu nu mai are nevoie astăzi să convingă sau să uimească pe nimeni. Arta lui e un apostolat desbărat de toată desertăciunea vanităţilor lumesti. Ea vorbeşte sufletelor, şi sunt de plăns cei ce n'au urechi s'o audă.

Fruntea credinciosului se pleacă smerită în faţa sufletului divin ce freamătă în fiecare sunet al viorii fermecate, şi gândul lui se ntoarce fără vreau la vorba domoală şi nemeşugită a vechilor cronicari: — Fost-au el om nu mare la stat, ci mare la suflet. Şi multe minunăţii izvorit-au din gândul şi din mâinile lui, şi care pre toată lumea o au minunat...

Lia Busuioceanu

Naţiune viguroasă

de Gh. Dragoş

Continuare din pag. 1-a

coeficient optim de creştere a populaţiei româneşti.

Fiindcă, a sosit vremea să ne între tuturor în conştiinţă convingerea că, date fiindu-i calităţile superioare de ordin sufletesc şi intelectual, naţiunea română, unită într'un singur bloc politic, are o misiune importantă de civilizaţie şi pacificare în acest colţ dela extremitatea Sud-Estică a Europei.

Să ne între de asemenea în conştiinţă că, având această înaltă misiune şi fiind o naţiune viguroasă — cu nepuizabile resurse naturale de înmulţire — trebuie ca, peste o sută de ani, să reprezentăm o populaţie de cel puţin 100 milioane, aici pe pământul strămoşilor noştri Geto-Daci.

Naţiunea română trebuie să-şi realizeze mărimea forţei numerice în raport cu mărimea forţei morale a generozităţii sale sufleteşti. Aşa pretind nu numai legile omeneşti ci şi legile dreptăţii divine, care sunt eterne şi invariabile.

Lumea de mâne, dacă nu vrea să dispară, va trebui să revină la spiritul creştin al respectului, sprijinului reciproc şi al iubirii între neamuri.

În aplicarea acestui spirit creştin, mâne nu vor mai putea să existe nici naţiuni de rob, nici teritorii de acaparare în mod samavolnic; nici popoare orbite de instinctul beţiei unei lăcomii nepotolite!

În revărsarea acestui spirit creştin, naţiunea română îşi va putea regăsi în sfârşit fericirea atât de mult meritată.

Credem cu un robust optimism în fericirea ce va să vină!

Proverbe

(despre tăcere)

Tăcerea e ca mierea.

*

Tăcerea buzelor aduce pacea inimii.

*

Tăcerea e de aur, vorba de argint.

*

Cine tace, face.

*

Rabdă inimă şi taci ca pământul care-l calci.

*

Toată pasărea pe graiul ei pier.

Statornicie

de I. Bozdog

— Continuare din pag. 1-a —

tite credinţe, pe care dreptatea dumnezească n'a smuls-o din sufletul neamului atât de încercat în trecut, ce motive ar avea cineva de nelinişte sau îndoieli că steaua menirii noastre s'ar putea schimba vreodată, sau că rândurile firii şi ale dumnezeirii ar putea fi înlocuite prin meştesugite uneltiri omeneşti?

Nu trăieşte neamul nostru pentru întâia oară vremuri de cumpănă. Mai grele încercări a înfruntat ca cele de azi! Fost-au şi vremuri, când şi-a dus traiul cu mădulările împărţite şi ţinându-şi independenţa şi viaţa liberă naţională şi ultimul petec de pământ românesc. A crezut, a răbdă, a luptat şi a biruit! Închegatu-s'au apoi membrele slăbite şi s'a pogorit în ele puterea credinţei şi a voinţei sale neclintite, şi, din mic şi slab, a devenit voinic şi în stare să-şi adune pe toţi ai săi.

Venit-au noi vânturi, care i-au

sfârticat trupul, dar statornicia credinţă în menirea sa i-au dat putere să le înfrunte, să le biruie şi să se înalţe peste ele.

Că mai străuiesc primejdii în cale? Că minţea şi nerăbdarea noastră nu întrezăresc calea cea mai scurtă de ieşire? Că mai răsună prin văzduh şi pereţi ameninţări? Nu este motiv de a se îndoii nimeni de viitorul şi menirea noastră şi a lăsa flacăra sfântă pradă vânturilor şi suflului rece al îndoielii, sub orice formă s'ar apropia de noi. Am avut şi avem de îndeplinit un rol mare pe locul ce-l populăm cu sângele nostru.

Interesul şi pacea Europei se reazimă pe noi, care, suntem cumpănă între neamuri şi vremuri.

Reazimul şi garanţia reuşitei Neamului suntem noi înşine, azi, ca şi în trecut!

Drumul destinului noi îl vom împlini prin statornicia credinţei!

Primăria comunei Satulung
Judeţul Braşov Nr. 247/1943

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţă generală că, în ziua de 19 Aprilie 1943 la ora 9 a. m. în localul Primăriei comunei Satulung, judeţul Braşov, se va ţine licitaţie publică cu oferte scrise, închise şi sigilate pentru vânzarea materialului lemnos esenţă fag şi brad din parchetul anului 1942-43 din pădurea comunei Satulung, judeţul Braşov, numită Valda, seria B. 2. în suprafaţă de 52,42 Ha.

Vânzarea materialului lemnos se face în bloc cu preţul de strigare de 3.130.033 Lei.

Materialul se vinde în picioare, fără măsurătoare ulterioară şi conform estimăţei Ocolului Silvic Săcele.

Garanţie 10% în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile speciale de vânzare se pot vedea zilnic în orele de lucru la Primăria comunei Satulung judeţul Braşov şi Ocolul Silvic Săcele.

Licităţia se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile art. 88—110 din L. C. P. modificată conf. Decretului Lege Nr. 2125 publicat în M. Of. Nr. 173 din 24 Iulie 1941.

Satulung, la 30 Martie 1943.

Primar: Gh. Roşculeţ Notar: N. Căndea P. S. În caz de nereuşită se va ţine o a doua licitaţie în acelaşi loc şi în aceleaşi condiţiuni la data de 29 Aprilie 1943 ora 9 a. m.

Primăria comunei Satulung
Judeţul Braşov Nr. 248/1943

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 20 Aprilie 1943 ora 9 a. m. în localul Primăriei comunei Satulung, judeţul Braşov, se va ţine licitaţie publică orală pentru vânzarea materialului lemnos esenţă fag din parchetul anului 1942/43 pădurea comunei Satulung jud. Braşov, numită Tesla, Seria B. 1. în suprafaţă de 97,84 Ha. împărţită în parcele mici.

Vânzarea materialului lemnos se face în parcele mici cu preţul de strigare stabilit în actul de estimăţie al Ocolului Silvic Săcele aflat la dosar şi în caz de nereuşită a vânzării pe parcele, materialul se va vinde în aceeaşi zi în bloc, cu oferte scrise, închise şi sigilate, cu preţul de strigare de 4.765.830 Lei.

Materialul se vinde în picioare, fără măsurătoare ulterioară şi conform estimăţei Ocolului Silvic Săcele.

Garanţie 10% în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile speciale de vânzare se pot vedea zilnic în orele de lucru la Primăria Satulung judeţul Braşov şi Ocolul Silvic Săcele.

În caz de nereuşită se va ţine a doua licitaţie în acelaşi loc, la aceeaşi

Prefectura judeţului Braşov
Serviciul Administrativ

Nr. 5311/1943,

Pentru refugiaţii ardeleni

Consiliul de Miniştri Ungar cu ordonanţa Nr. 970/1943 reglementează probleme în legătură cu reforma agrară privitoare la imobilele silvice (păduri) din teritoriile realipite. În acea ordonanţă se dispune, că trec în proprietatea Statului maghiar toate acele păduri, terenurile aparţinând pădurilor şi munţi, care au fost dobândite de oricine, dacă acele imobile erau lovite de indisponibilitate de Legea Agrară din 1921. Aceeaşi ordonanţă desfiinţează toate drepturile de uz sau de exploatare referitoare la imobilele de mai sus. Aceleaşi dispoziţiuni se vor aplica cu privire şi la drepturile societare posesorale, la drepturile de apă, vămă, vad, moară, sau alte drepturi similare expropriate aferente imobilelor.

Urmare acestei ordonanţe, Ministerul de Agricultură Ungar, cu ordonanţa Nr. 124.000 1943, obligă pe toţi cei ce stăpănesc sub orice titlu vreun imobil arătat în ordonanţa Nr. 970 1943 Prez., să facă până în ziua de 30 Aprilie a. c. o declaraţie, în care se vor arăta datele ref. la dobândirea imobilului şi se vor alătura actele doveditoare. Aceste declaraţii vor fi predate la Primăria comunei pe teritoriul căreia se află imobilul.

Ordonanţele din chestiune se pot vedea şi citi de cei interesaţi, la Biroul Refugiaţilor din Prefectura judeţului, şi tot acolo pot primi şi lămuriri mai detaliate.

Prefect,
D. Craiu

Şef. Serv. Adm.
Dr. Oct. Pop

Regia Publică Comercială a Intreprinderilor Municipiului Braşov.

Nr. 812/1943.

Publicaţie de licitaţie

Se aduce la cunoştinţă publică, că la sediul acestei Regii din Şoseaua Sf. Petru Nr. 11, se vor ţine următoarele licitaţii cu tratare prin bună învoială:

1. În ziua de 13 Aprilie 1943, orele 9 a. m. pentru aprovizionarea cu materiale electrice, de întreţinere şi piese de schimb pentru automobile.

2. În ziua de 13 Aprilie 1943, orele 11 a. m., pentru aprovizionarea cu material lemnos.

3. În ziua de 13 Aprilie 1943, orele 12 a. m., pentru aprovizionarea cu materiale de tapiserie şi vopsitorie.

4. În ziua de 13 Aprilie 1943, orele 16 p. m., pentru aprovizionarea cu tuburi de fontă, materiale de fierărie şi alte materiale pentru Apeduct.

Licităţiile se vor ţine în conformitate cu prevederile art. 79—114 din Legea Contabilităţii Publice, cu modificările şi derogările făcute prin legile din 26 Ianuarie 1940, din 24 Iulie 1941, din 20 Mai 1942 şi 26 Ianuarie 1943 şi a Regulamentului pentru aprovizionarea materialelor pe seama Exploatareilor Comunale, Regulament publicat în Monitorul Of. 115 din 20 Mai 1939.

Ofertanţii vor depune o garanţie de 5% din valoarea ofertei.

Cafetele de sarcină se pot vedea în fiecare zi de lucru între orele 8—13 a. m. la Biroul de Aprovizionare al Regiei.

Braşov, 1 Aprilie 1943.

Director,

Ing. Indescifrabil

Şeful Serv.

Indescifrabil

ora şi în aceleaşi condiţiuni, în ziua de 30 Aprilie 1943.

Licităţia se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile art. 88—110 din L. C. P. modificată conf. Decretului Lege Nr. 2125 publicat în M. Of. Nr. 173 din 24 Iulie 1941.

Satulung, la 30 Martie 1943.

Primar,

Gh. Roşculeţ

Notar,

N. Căndea

Informațiuni

Inchiderea Universității libere muncitorești.

Duminecă, 4 Aprilie a. c. la orele 11^{1/2}, a vorbit d-l dr. Nic. Căliman, președintele „Astrei”, despre *Gospodăria model a muncitorului și sănătatea lui*, arătând că o bună gospodărie înseamnă o familie sănătoasă, ordonată și bine îndrumată. În aceste vremuri grele temelia adevăratei gospodării este chibzuiala și buna împărțire. În partea doua a arătat necesitatea bunei îngrijiri a locuinței muncitorești, ceea ce se poate obține chiar între condițiile economice grele de azi prin aerisirea regulată și prin încunjurarea unor lucrări dăunătoare sănătății copiilor. Pentru viitor d-l dr. Căliman preconizează locuințe muncitorești mari, luminoase, clădite de întreprinderi sau de stat. Conferențiarul a arătat cu cifre statistice câte lucruri mari nu depind de acești doi factori și în rezumat însăși longevitatea e în strânsă legătură cu gospodăria și sănătatea muncitorului. La urmă a declarat încheis primul ciclu de conferințe ale Universității libere muncitorești.

D-l comandor Al. Vodă a rostit un cald cuvânt de mulțumire pentru „Astra” și conferențiarul ei, care au depus atâta râvnă în interesul muncitorimei. A mulțumit și celorlalți conferențieri și întreaga muncitorime — prin d-sa — s'a angajat la perseverare pe acest drum bun. A schițat apoi un program mai apropiat de muncă pentru care d-sa e sigur că va afla același înțelegător sprijin în „Astra”-Brașov.

Inchiderea școlii țărănești din Țânțari.

În după masa zilei de 4 Aprilie a. c. s'au încheiat cu o deosebită solemnitate cursurile școlii țărănești de femei din Țânțari. Din partea comitetului central au participat d-nii dr. Valer Stinghe vicepreședintele desp., inginer Bujor Măzgăreanu și ing. Vasile Micu.

Asupra frumoasei serbări de încheiere vom reveni.

Reorganizarea Cercului Cultural din Purcăreni

După o lungă perioadă de amorie, Cercul Cultural „Astra” din Purcăreni a fost reconstituit în ziua de 4 Aprilie a. c.

La adunarea generală convocată de pr. Banciu a luat parte un număr mare de săteni, bătrâni și tineri. Din partea Comitetului județean a luat parte d-l președinte Dr. N. Căliman, împreună cu d-l prefect D. Craiu.

După cuvântul de salut al preotului Banciu, d-l Dr. Căliman și a exprimat bucuria pentru dragostea ce o arată Purcărenii „Astrei”. Le-a dăruit o frumoasă bibliotecă de 150 volume. D-l prefect Craiu le-a vorbit de rostul disciplinei și culturii naționale și a dăruit căminului un aparat de Radio.

D-l I. Bozdog le-a vorbit despre mândria de a fi Români.

S'a constituit comitetul în frunte cu pr. Banciu și notarul Grama.

Conferința d-lui Leonardo Salemi

Institutul de Cultură Italiană Brașov aranjează pentru Duminecă, 11 Aprilie în sala „Astra” o importantă conferință.

Va vorbi d-l Leonardo Salemi dela Inst. de Cult. Italian din București despre „Munca și Fascismul”.

Lumea muncitorească și intelectualii sunt invitați la această conferință.

Aspecte politice

Între evenimentele politice care ne-au reținut atențiunea în săptămâna trecută se înscrie vizita făcută de către Regele Boris al Bulgariei la Comandamentul general al Fuehrerului. După cum anunță comunicatul oficial, această vizită a decurs într-o atmosferă cordială și de profundă încredere.

Între faptele recente menționăm discursul Mareșalului Petain către poporul francez, în care șeful statului a vorbit despre Franța, nenorocirile ei actuale și viitorul ei.

În primul rând mareșalul a protestat împotriva atacurilor aeriene anglo-saxone executate asupra Parisului, Bretoniei, Normandiei și Tunisiei. Apoi scoțând în evidență situația politică internă, el a continuat: „Dacă prezentul vi se pare greu, faceți o greșală fundamentală acuzând guvernul. Cei care au răspunderea acestor vremuri grele, autorii războiului și ai înfrângerii, îi știm. Fiind în strânsă legătură cu cauzele decăderii, ei au fugit din fața răspunderilor. Eu am rămas lângă voi și ei au plecat în străinătate. Certându-se pentru posturile de comandă, ei încercară printr-o propagandă de ură, să restabilească vechiul regim prin care au împins țara în nenorocire”.

Adresându-se apoi tineretului, Mareșalul Petain a apelat la spiritul de disciplină al noilor generații, încheind: „Păziți-vă de tentații. Dacă barbaria comunistă ar triumfa, ea nu ar aduce lumii decât distrugerea civilizației și independența noastră națională ar fi pentru totdeauna pierdută”.

Un alt fapt recent, este acela menționat de gazetele străine, după care Monseniorul Spellman, arhiepiscopul New-Yorkului, ar urma să plece la Moscova, pentru a discuta situația catolicilor din Uniunea Sovietelor. În cercurile bise-

ricești americane se merge chiar până la a-i atribui monseniorului Spellman intenția de a media un pact între Vatican și Kremlin.

În încheierea acestei scurte reviste a faptelor politice, vom menționa aducerea în Germania a foștilor conducători ai Franței. După ce s'a procedat la transportarea în Germania a foștilor miniștri: Paul Renaud și Mandel, guvernul german, convingându-se din informațiile primite, că puterile anglo-saxone ar intenționa să pună mâna pe unele personalități din politica franceză, aflătoare pe teritoriul francez, spre a constitui un guvern ostil Mareșalului Petain și menit a creea tulburări în Franța, a hotărât să mai fie transportați în Germania și foștii președinți de consiliu Daladier și Leon Blum, precum și generalul Gamelin.

D-l Laval a rugat guvernul german să lase pe loc aceste personalități, dar guvernul german, după ce a reflectat asupra lucrurilor s'a văzut în imposibilitate de a satisface pe d-l Laval. Totuși s'au dat asigurări guvernului francez, că transferările necesare din motive militare, nu implică nicio agravare a situației foștilor demnitari. În plus, guvernul german a asigurat pe cel francez că-i va pune la dispoziție aceste personalități atunci când împrejurările vor permite.

Pe tărâm diplomatic, se constată încheierea misiunii d-lui Eden în America și se trage concluzia că el a avut rolul de „a convinge pe americani că nu este încă momentul să se dea cărțile pe față în ceea ce privește Rusia Sovietică”. Mai mult încă, se pare că s'a pus la cale o întrevvedere Churchill-Roosevelt-Stalin care ar urma să aibă loc în cursul lunii Iunie. Se dă ca probabilă o întâlnire chiar pe teritoriul rusesc.

Situația pe fronturi

Bătălia din Tunisia

În legătură cu operațiunile din Tunisia, se arată că, atât din cauza vremii nefavorabile, cât și din cauza nevoii resimțită de comandamente, de a-și regrupa forțele, situația este deocamdată staționară. Comentatorii se străduiesc să deslușească felul acțiunilor viitoare ale Mareșalului Rommel. Din toate aceste discuțiuni rămâne indiscutabil faptul că Mareșalul Rommel a reținut pe loc forțele engleze și americane debarcate în Tunisia, pentru a face aici o haltă înainte de a încerca un atac asupra Sudului european. Capacitatea excepțională a mareșalului german nu a pus numai piedeci planurilor aliate, ci a provocat acestora și însemnate pierderi de oameni, material și armament, și a dat posibilitatea puterilor Axei să împlinească în liniște planurile lor, întărind punctele slabe constatate în opera de apărare a continentului, precum și să-și aranjeze forțele în așa măsură în cât ele să poată face față oricărui atac eventual.

Pentru a putea să-și reia planurile lor de invazie anglo-americani ar trebui astăzi să adune forțe noi. De

altfel în regiunea Gibraltarului a și fost semnalată prezența a numeroase vase de luptă, distrugătoare, corvete, vedete și numeroase submarine, ceea ce ar presupune că se execută transporturi cu trupe și material de războiu pentru Africa de Nord.

Cât privește operațiunile de retragere ale Mareșalului Rommel, se menționează că acestea au fost de sigur pregătite cu mare grijă, planurile pentru aceste operații existând de mai multă vreme. Și de sigur că mareșalul a luat hotărârea de retragere numai atunci când mișcarea de flanc aliată i-a periclitat situația.

Ar mai fi de precizat detaliile acestei retrageri strategice, menită a aduce noi avantajii forțelor Axei. E probabil, că ea se va executa după un plan ingenios, evacuându-se armamentul greu, tunurile grele, tancurile, infanteria motorizată, iar între ultimele elemente, unitățile de ariergardă, echipele de distrugere și cele de semănare a minelor. Dar trebuie ținut seamă, că furtunile de nisip sunt în avantajul forțelor care se retrag, constituind perdele de protecție pentru unitățile germane. Perioada actuală de timp rău,

de **Mardare Mateescu**

deși va fi de scurtă durată, va favoriza pe Germani deci, fiind în desavantajul americanilor și englezilor care din cauza aceasta nu mai atacă cu forța de până acum.

Frontul din răsărit

În ansamblul frontului din răsărit, unde operațiile ofensive sovietice au decăzut complet, ajungând la o vizibilă stagnare, un sector care în timpul iernii a stat cât se poate de calm, intră în activitate și dă prilej sovieticilor să constate nealterata forță de șoc a forțelor germano-române. Acest sector este cel situat în regiunea Kubanului și capului de pod din peninsula Taman.

Încercarea sovieticilor de a debarca la Novorossiisk s'a lovit de rezistența îndârjită a apărării românești, care a aruncat în mare forțele debarcate, distrugând un important material de războiu.

Dată fiind importanța acestei regiuni pentru operațiunile viitoare, este lesne de înțeles intenția Rușilor de a pune din nou stăpânire pe Novorossiisk, dar după cum am văzut, dela primele încercări această tentativă a dat greș.

Rămâne însă sigur, că sovieticii nu vor renunța atât de ușor la acest punct strategic, de o simțitoare importanță pentru desfășurarea operațiunilor din vara aceasta. De aceea, se observă în jurul localității Krasnodar și la Nord de această localitate, însemnate concentrări sovietice, care nu urmăresc de sigur altceva decât declanșarea unui nou atac.

Felul cum se prezintă însă astăzi, sectorul Kubanului, în urma rectificărilor de front executate în toamnă și iarnă, asigură nu numai o bună poziție de apărare, dar și posibilitățile unui masiv contra-atac.

În celelalte sectoare ale frontului din răsărit, n'au avut loc lupte importante. Se observă numai o presiune mai simțită a Rușilor în regiunea dela Sudul lacului Ladoga, unde apărarea germano-spaniolă a respins toate încercările inamicului. Unele spărturi produse în dispozitiv, în sectorul unei divizii de infanterie, au fost imediat închise cu ajutorul unui energic contra-atac. Pierderile sovietice în tancuri sunt din nou cât se poate de însemnate.

În sectorul central, nu se mai înregistrează niciun fel de atac rusesc asupra liniilor prescurtate de Germani. În schimb au fost înregistrate atacuri germane în sectorul dela Vest de Kursc și la Sievsc, care au fost înconunate de succes, deoarece Germanii au cucerit mai multe sate pe care le-au smuls din mâinile Rușilor.

Activitatea aviației germane este deasemenea neîntreruptă și ea lovește liniile vitale ale inamicului. Formațiuni aeriene au atacat stația de cale ferată Bataisk, din estuarul Donului, atingând și lăsând în flăcări însemnate depozite de petrol.

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Redactor responsabil
ION BOZDOG

Redacția și Administrația
BRĂȘOV
B-dul Regele Ferdinand No. 12
TL 1513

Abonamentul anual Lei 400
Autorități și Societăți Lei 800
Membrii „Astrei” din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 200